LEVRIOU AR VUGALE

ISTOR MEUDIG

5

AL LIAMM

1957

AH

ISTOR MEUDIG

Ur wech e oa ur boutaouer-koad hag a oa o chom en un ti bihan war vord ar stêr. Seizh mab en doa, ha kalz poan en doa o sevel anezho. Dre forzh labourat, avat, e teue a-benn da c'hounit bara a-walc'h evito. Met n' eo ket bemdez e oa amann da lakaat war c'horre.

Un deiz e teuas ar gernez er vro, ha ne voe ket mui ar boutaouer-koad evit prenañ tamm bara ebet d' e vugale. Ne chome ket er gêr bleud a-walc'h zoken d' ober krampouezh pe un tammig yod.

« Selaouit 'ta, » eme ar boutaouer-koad d' e wreg un noz, « n' eus mui tra en ti da reiñ d' ar vugale da zebriñ. Ha n' eus ket ur gwenneg da brenañ dezho boued. Arc'hoazh e rankin mont da goll anezho er c'hoad. »

Bez e oa ar vugale en o gweleoù er gambr e-kichen. Kousket e oant holl, nemet an hini bihan, hag a oa Meudig e ano, peogwir e oa, e-giz ar biz-meud e-kichen ar bizied all, kalz bihanoc'h eget e vreudeur. Spontet e voe ar bugelig paour o klevout ar pezh a lavare e dad, met ne gollas ket e benn : sevel a reas didrouz-kaer ha mont er-maez da zastum mein bihan leun e chakodoù.

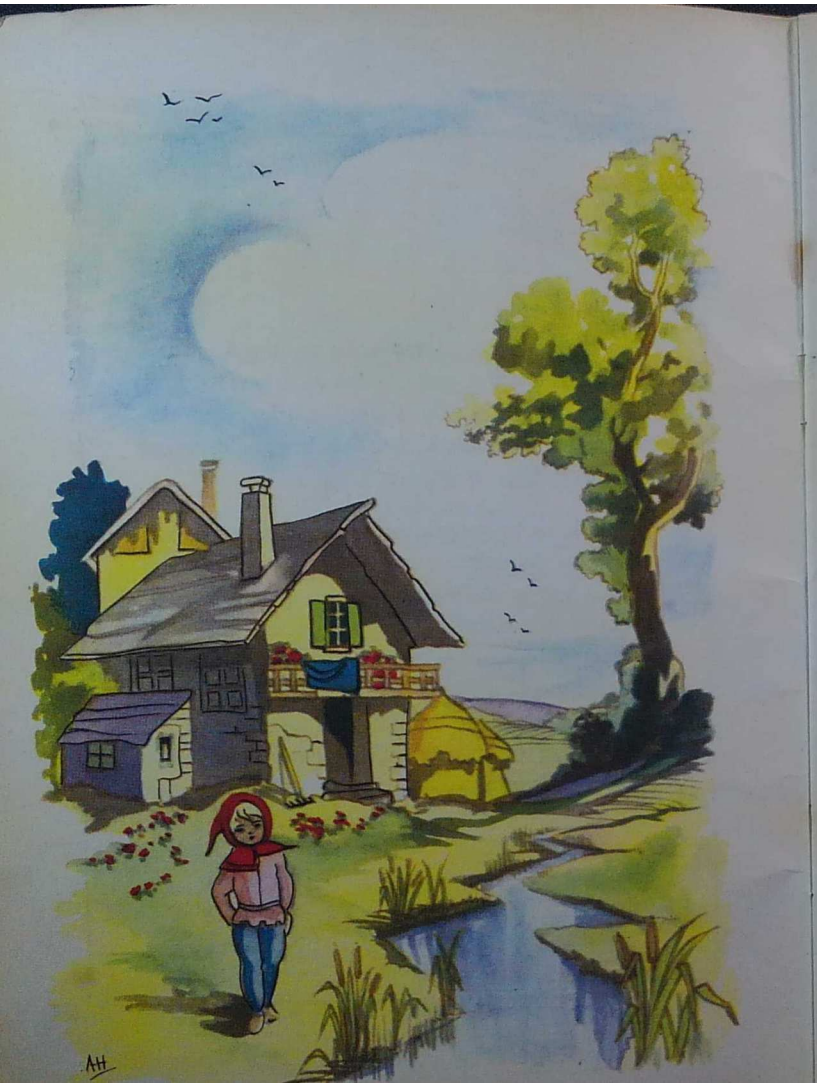

An deiz war-lerc'h, diouzh ar mintin, e lavaras an tadig d' e vugale :

« Deut 'ta da bourmen ganin er c'hoad, bugaligoù. »

Laouen e oa ar vugale, me lavar deoc'h, o vont gant o zad da bourmen. E-pad pell amzer e chomjont da c'hoari, o redek war-lerc'h loenedigoù ar c'hoad hag o tastum bleunioù kaer. Pa oa an noz o tont e lavaras an tad dezho :

« Chomit amañ hoc'h-unan penn ur pennadig amzer, bugale. Me 'rank mont un tammig pelloc'h da droc'hañ keuneud c'hoazh. »

« Ne voc'h ket pell, tadig ? » a c'houlennas ar vugale enkrezet-holl.

« Nann, ne vin ket pell. »

AH

Kaer o doa ar vugale gortoz, avat, an tadig ne zeue ket en-dro. Ha neuze, gant an noz du o tont, hag al loened gouez o youc'hal a bep tu, hag al logod-dall o nijal a-us d' o fennoù, hag ar c'haouenned o hopal e don ar c'hoad, e krogas ar vugale da leñvañ truezus gant ar spont.

Meudig avat a chome kalonek.

« Arabat leñvañ, paotred ! Me a ouio kavout an hent d' ar gêr ! »

Diouzh ar mintin, pa oa o tont gant e dad d' ar c'hoad, en doa taolet Meudig e vein bihan a-hed an hent, ha bremañ e lufrent holl, skeduskaer, dindan bannoù al loar-gann. O heuliañ anezho e c'hellas ar vugale mont en-dro d' ar gêr. Laouen e voe an tad hag ar vamm o welout anezho en-dro, hag en devezh-se e c'hellas an tadig gwerzhañ ur bern boutoù-koad e kêr. Bara a brenas evit ar vugale, hag ivez ur mell tamm kig-sall da boazhañ er gaoter.

A-benn ur pennad, siwazh, e teuas ar vuhez da vezañ kalet en-dro, hag ur wech muioc'h e lavaras ar boutaouer-koad e oa ret koll ar vugale. Adarre e klevas Meudig ar pezh a oa lavaret, hag e klaskas mont er-maez da zastum mein bihan leun e chakodoù. Ar wech-mañ, avat, e oa prennet dor an ti, ha ne c'hellas ket mont er-maez.

Diouzh ar mintin e lavaras an tadig d'ar vugale dont da bourmen er c'hoad.

« Setu amañ, bugaligoù, » a lavaras ar vamm en ur leñvañ. Ha bep a damm bara sec'h a roas dezho, kement a chome en ti da zebriñ.

Evel ar wech kentañ e valee Meudig an hini diwezhañ da heul ar re all, ha, peogwir ne oa ket mein gantañ, e taole a-hed an hent tammoùigoù eus e vara, hep ma vefe gwelet gant den. Diouzh an noz, e lavaras an tadig d'ar vugale :

« Ret eo din mont un tammig pelloc'h da droc'hañ keuneud kaer. Chomit amañ da c'hortoz un tammig. »

« Ne voc'h ket pell ? » a c'houlennas ar vugale. « C'hwi a zeuio en-dro, tadig ? »

« A-benn nemeur e vin deut en-dro ! »

Hag adarre e chomas ar vugale da leñvañ o-un en deñvalijenn.

ALICE HUERTAS

« Arabat spontañ, paotred ! » a lavaras dezho Meudig. « Ne vimp ket pell o vont endro d' ar gêr. »

Pa savas al loar, avat, ne welas Meudig netra a-hed ar wenodenn. Rak an holl dammoù bara a oa bet debret gant labousedigoù ar ar c'hoad.

Spontus e leñve ar vugaligoù baour. Kollet e oant da vat, hag a bep tu e klevent al loened gouez o youc'hal a-raok dont d'o debriñ. Meudig, avat, pignet en ur wezenn, a welas ur gouloù bihan en diabell. Mont a reas war an tu-se, o kas gantañ e vreudeur d' e heul, an eil o terc'hel egile dre an dorn e-kreiz ar c'hoad du spontus, hag a-benn ar fin ez erruas dirak un ti brav. Un itron a zeuas da zigeriñ pa voe skoet ouzh an nor.

« It kuit buan, bugale, » a lavaras an itron pa welas anezho. « Va gwaz a zo ur roñfl drouk, ha ma wel ac'hanoc'h ho tebro. »

« Ken skuizh omp, itron, kement hon eus aon, itron, » a respontas Meudig. « Kement hon eus naon ivez. Lezit ac'hanomp da vont e-barzh an ti, me hoc'h asped. »

Truez he doe an itron. O lezel a reas da zont en ti, reiñ a reas dezho boued, ha goude-se e kasas anezho d' al laez da gousket. En ur gwele ruz e voent lakaet. En ur gwele glas, e-kichen, heñvel-poch, e oa seizh mab ar roñfl o kousket, gant bep a gurunenn war o fenn.

E-kreiz an noz e tistroas ar roñfl d' ar gêr.

« A, a ! » emezañ d' e wreg kerkent ha ma teuas tre en ti. « Me sant c'hwez ar c'hig fresk en ti-mañ. »

« N' eo netra, » a lavaras ar wreg, « netra nemet c'hwez al leue bihan a zo bet lazhet evit ho lein. »

Azezañ a reas ar roñfl ouzh taol da zebriñ al leue rostet met, debret gantañ e lein, e lavaras adarre :

« Me sant c'hwez ar c'hig fresk en ti-mañ. »

« N' eo netra nemet c'hwez an dañvad a zo bet lazhet evit ho tijuniñ warc'hoazh ! »

AH.

Ar wech-mañ avat ne fellas ket d' ar roñfl selaou e wreg. Kemer a reas e gontell vras ha pignat el laez en ur c'hoarzhin drouk : hag ar seizh bugel a oa er gwele bras hep tamm kurunenn ganto war o fenn a voe lazhet didruez gantañ.

Nemet, klevit 'ta petra oa c'hoarvezet, bugale ker ! E-pad an noz e oa savet Meudig, tennet en doa an holl gurunennoù diwar pennoù bugale ar roñfl, ha lakaet anezho war pennoù e vreudeur. Ha da vugale ar roñfl en doa lakaet an togoù paour hag ar bonedoù kotoñs. Ken eo e vugale dezhañ a oa bet lazhet gant ar roñfl pa oa deut el laez gant e goñtell vras.

Diouzh ar mintin e welas ar roñfl pebezh fazi en doa graet. En ur gounnar ruz ez eas, met a-benn neuze e oa tec'het kuit Meudig hag e vreudeur.

« Va gwreg, » a chouas a-bouez e benn, « degasit din buan ma heuzioù bras, ar re a ra seizh lev da bep kammed ! »

Lakaat a reas ar roñfl e heuzioù burzhudus, hag eñ en hent da heul ar vugale. O c'hlask a reas e-pad pell amzer, ken ez eas skuizh, hag e c'hourvezas da ober ur frapadig kousked.

Ha ne ouzoc'h ket, bugale baour ? Kuzhet e oa Meudig hag e vreudeur tre e-kichen al lec'h ma chomas ar roñfl da gousket. Daoust ha ne welit ket anezho war ar skeudenn, en un toull bras ouzh troad ar menez : ne reont trouz ebet, gant aon da vezañ klevet gant ar roñfl a zo o klask anezho evit o lazhañ.

Kousket-mat ar roñfl, ez eas Meudig, ken sioul hag ul logodenn, da dennañ digantañ an heuzioù burzhudus, ar re a veze graet ganto seizh lev da bep kammed. Neuze e kasas e vreudeur d' ar gêr, met eñ ne deas ket : kemer a reas servij e palez ar roue, e-lec'h ma veze roet kalz arc'hant dezhañ evit kas al lizheroù d' ar roueed all, d' ar briñsed ha d' an uhelidi. Rak, gant e heuzioù, e c'helle ober hent buanoc'h eget forzh piv all.

A-benn ar fin e lavaras Meudig kenavo d' ar roue hag e tistroas d' ar gêr, o tegas gantañ div mell yalc'had aour. Na laouen e voe degemeret gant an holl !

Ha, diwar neuze e c'hellas ar familh bevañ didrubuilh, rak arc'hant a voe atav en ti da brenañ boued.

LEVRIOU AR VUGALE

		lur
1.	PAOTR E VARO GLAS	150
2.	MERC'HIG AR ROZENN	150
3.	AR C'HEMENER BIHAN KALONEK .	180
4.	ROBINSON KRUZO	180
5.	ISTOR MEUDIG	150
6.	AR GOANTENN E KOAD AR C'HOUSK	150
7.	AR C'HAZH GANT HEUZIOU LER ..	150

P. Bodenan, 3, Chemin des Potiers,
Erguë-Armel, Quimper
C.C.P. 212-23 Rennes